

Културен дијалог меѓу две пријателски земји

Паскал Стојчески

Ми претставува голема чест и задоволство денес да присуствувам на еден ваков чешко-македонски научен дијалог, кој претставува современ чекор напред во континуираниот културен дијалог меѓу двете пријателски земји. Минатата недела имав задоволство да присуствувам на V-тата Меѓународна конференција за јужно-словенски јазици и литератури во Брно, организирана од страна на Семинарот за јужнословенска филологија и балканистика при Филозофскиот факултет во Брно, а на која учествуваа професори од голем број универзитети, слависти, преведувачи, научни и книжевни работници, како и студенти кои ги изучуваат словенските јазици. Овие научни собири, како и низата други академски активности на Филозофскиот факултет во Брно, го потврдуваат општо познатиот и признат факт во славистичките кругови дека Брно е еден од водечките светски славистички центри. Во таа насока, високо цениме што на Масариковиот универзитет во Брно успешно функционира Лекторатот по македонски јазик.

Ме радува што денешниот дијалог се одржува во годината кога ја прославуваме 20-годишнината од воспоставувањето дипломатски односи меѓу Република Македонија и Чешката Република. Билатералните врски меѓу двете земји систематски се развиваат во изминатите дваесет години и тие се оценети како одлични и партнерски од двете страни. Ми претставува особено задоволство што соработката во областа на науката и културата заземаат значајно место во овие односи меѓу двете земји. Литературните врски се составен дел од чешко-македонските и македонско-чешките културни односи. Тие имаат своја многувековна традиција, уште од времето на Моравската мисија на Светите Кирил и Методиј за ширење на словенската писменост. За жал, нашите две литератури не се доволно познати – ниту чешката литература кај нас во Македонија, ниту македонската во Чешката Република. Поради ова, радува фактот што беа издадени чешките преводи на книгите од македонски автори – *Големата вода и други прози* од Живко Чинго, *Антологија на најмладата македонска поезија* и *Квартети* од Владимир Мартиновски. Литературната понуда во Чешката Република е збогатена и со неодамна објавените преводи на романот *Сестрата на Зигмунд Фројд* од Гоце Смилевски и збирката поезија *Чехопек* од Ристо Лазаров, од пред некол-

ку месеци член на Чешкиот ПЕН центар. Се надевам дека чешките пријатели ќе уживаат во читањето на овие книги и дека во иднина уште повеќе ќе се преведуваат македонски дела на чешки јазик.

Одржувањето на денешната конференција, меѓу другото, е доказ за напорите на високо-образовните институции од двете земји за одржување на традицијата на редовни собири за истражување на широката и актуелна проблематика на јазикот, литературата и врските меѓу македонскиот и чешкиот народ. Од увидот во програмата на конференцијата, може да се заклучи дека рефератите позитивно ќе придонесат кон заемна размена на најновите научни достигнувања и истовремено зајакнување на книжевните врски.